І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
(212) BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 220. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 30-го ЛИСТОПАДА 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 30, 1972 No. 220. VOL. LXXIX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Середа, 29 листопада 1972

КОЛИШНЬОГО ПРЕЗИДЕНТА МІЖНАРОДНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОРПОРАЦІЇ Роберта Веско обвинувачено в тому, що він та ще 41 службовець винні в розтраті 224 мільйонів долярів з фонду тієї установи. Такі великі гроші Р. Веско і компанія вибирали з відповідних банків у ЗСА й „переливали" їх до банків на Багамських островах і в Люксембургу, що підлягали безпосередньо контролі обвинуваченого Р. Веско.

ПОВІТРЯНОГО ПІРАТА ФРАНКА СІБЛЕЙ засуджено на довічне ув'язнення в Сіаттлі на Алясці. Він захопив був пасажирський літак і вимагав велику суму грошей „для в'єтнамських дітей — жертв війни". Літак впродовж 14 годин перебував під контролею пірата, якого врешті в Сеаттлі поранено й затримано.

У ПЕНСИЛЬВЕНІЇ ЗНАЙШЛИ ТІЛО ВБИТОГО ПІЛОТА Генка Зеґера з Тетерборо. Майже тиждень тому він вилетів гелікоптером в напрямку гір у західній Пенсильвенії, але нікуди не прилетів. Причина катастрофи не відома.

ТРЕТЯ ДРУЖИНА ХУАНА ПЕРОНА СКАЗАЛА в Буенос Айресі, що вона „морально зобов'язана" йти слідами його попередньої дружини Еви Перон, яка була активною в пероністському русі і яка померла у віці 33 років від раку. Ізабелла Перон, якій тепер 41 рік, займається обладнанням свого нового дому в аргентинській столиці, куди вона прибула із своїм 77-річним чоловіком з вигнання у Еспанії.

У САН ФРАНСІСКО ПОЛІЦІЯ СКОНФІСКУВАЛА 350 фунтів „гашишу", який серед вантажу для літака знайшов поліційний пес. Вартість сконфіскованої отрути оцінюють в півтора мільйони долярів. Поліція заарештувала винуватця, 30-літнього Джонатана Кука, сина судді з повіту Аламейда.

ДО СТОЛИЦІ ЕСПАНІЇ МАДРИДУ ПРИБУВ британський міністер закордонних справ сер Алек Даґляс Гюм для нарад з еспанськими лідерами про проблему Гібральтару, який від 1704 року належить до Британії та щодо якого Еспанія від років зголошує претензію, як до частини еспанської території. Цей конфлікт приймав уже різні менше і більше драматичні форми. Приїзд до Мадриду британського міністра закордонних справ, як гостя еспанського міністра Ґреґорія Льопеза Браво вказує на можливість замирення у цій справі.

ЛЕОНІД БРЕЖНЄВ ПРИЛЕТІВ до Будапешту з 5-тиденними відвідинами. За твердженням газет — головною темою його розмов із фактично підчиненими йому мадярськими комуністичними проводирями будуть економічні справи — відношення мадярської економіки до совєтської „п'ятирічки" та справа товарообміну.

ПОЛІЦІЯ У ПІВДЕННІЙ ІРЛЯНДІЇ ПЕРЕВЕЗЛА шефа штабу підпільної Республіканської Армії, Сіна Мек-Стайофена з в'язничного шпиталю у Дебліні до військового в'язничного шпиталю на провінції, де існують більші можливості сторожити його. Сталося це після невдачної спроби ірляндських революціонерів звільнити названого їх лідера силою. Сін Стайофен важко хворий і припинив свою демонстраційну голодівку.

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ

На встановлення трьох катедр потрібно	**$1,800,000.00**
Останньо вплинуло	**$ 10,529.00**
Досі зібрано разом	**$1,436,957.00**
ДО КІНЦЯ ЦЬОГО РОКУ ЩЕ ТРЕБА ЗІБРАТИ	**$ 363,043.00**

Більші пожертви зложили: Іван і Вільям Сироїд — Еспаньоля, Онтаріо, — 1,000.00, Український Народний Дім — Елізабет, Н. Дж. — $800.00, Українська Кредитова Спілка — Рочестер, Н. И. $500.00, Укр. Оперовий Комітет — Бінґгемптон, Н. И. (прибуток зі вступів на оперу „Запорожець за Дунаєм") $365.00, Михайло Федько — Іст Медов, Н. И. — $300.00, Марія і Тарас Дурбак — Ірвінґтон, Н. Дж. — $250.00, По $200.00 зложили: Двен П. Вальцер — Бостон, Мас, Антон Ванько — Кліфтон, Н. Дж., Анна О. Гамуляк — Дербі, Кон. (замість квітів на могилу брата сл. п. Андрія), Марія і Семен Жилацькі — Вест Патерсон, Н. Дж., І. Іванейко — Бінґгемптон, Н.И., Василь Кічун — Парма, Огайо, Марія і Осип Марусяк — Філядельфія, Текля і Василь Мельник — Ст. Кетринс, Канада, Данило Палка, Ню Йорк, Марія і Ярина Турко — Кембрідж, Масс., 21-ий Відділ УНСоюзу в Джансос Ситі, Н.И.; д-р В. Кокорудз, Овеґо, Н.И. — $150.00; о. Іван О. Оришкевич, Іст Клівленд, Огайо — $120.00; д-р Л. Билов, Бінґгемптон, Н.И. — $105.00.

По $100.00 зложили: Катерина і Володимир Була, Марія і Тома Витович, Михайло Гайда, о. Микола Годинський, Ірена й Омелян Гошовські, о. Володимир Грабець, Кондрат А. Гусак, Стефанія і Евген Гутович, інж. Константин Гураль, Василь Дерлиця, інж. Ізидор Заплатинський, Валентин Катречко, Ольга і Володимир Качмарські, Осип Кебуз, Іван Клек, д-р В. Клюфас, Михайло Кмет, Микола Кмйатик, О. Коропей, Василь Кострик, Микола Кравець, Марія і Михайло Крижанівські, Іван Кукіль, Осип Литвинишин, Осипа і д-р Е. И. Михаленко, Віра й д-р Вол. Мотика, Дм. Николенко, М. і д-р Ю. Павлишин, Михайло Павлічко, И. Пайташ, Пластова Станиця в Гартфорді, Пластприят в Бінґгемптоні, проф. Орест Попович, Ярослав Почапський, д-р Модест Ріпецький, Іванна і Тед Річардсон, Осип Росул, Т-во „Самопоміч" - Рочестер, Володимир Сич, д-р Василь Соколик, Укр. Католицька Церква в Бінґгемптоні, Укр. Академічний Клюб в Чикаґо, Український Інституту Модерного Мистецтва в Чикаґо, Український Народний Дім в Рочестері, Український Православний Катедральний Собор св. Володимира в Чикаґо, Уляна й Андрій Чорній, Іван Шлапак.

Пожертви на Центр Українських Студій в Гарварді можна відтягати від оподаткування.

Чеки виставляти на Ukrainian Studies Fund та пересилати на адресу: Harvard University, Room 208, 1737 Cambridge Street, Cambridge, Mass. 02138.

РИЧАРДСОН, ВАЙНБЕРҐ ТА АШ ПРИЗНАЧЕНІ ЧЛЕНАМИ НОВОГО КАБІНЕТУ НІКСОНА

Вашингтон. — Негайно після проголошення резиґнації Мелвина Лерда, секретаря оборони, та Джорджа Ромні, секретаря житлового будівництва та віднови міст, президент Ніксон поінформував про призначення на становище секретаря оборони Еліота І. Ричардсона, а на становище секретаря здоров'я, освіти і суспільної допомоги Каспара В. Вайнберґа. Одночасно президент Ніксон назначив директором Бюджетового уряду при Білому Домі Роя Л. Аша, президента Литтон Індастріс, автора проєкту змін в організаційній структурі державної адміністрації. Назначення на ключеві позиції в адміністрації Ричардсона, Вайнберґа та Аша має свою вимову, бо з одного боку йдеться про проблеми загального управління та бюджетування, а з другого, про адміністрування департаментами, кошти вдержання яких сягають 63 відсотків всього бюджету ЗСА. Загально сподіваються, що завданням новопризначених секретарів, а також директора Бюджетового уряду буде перевести максимально можливі ощадності у витратах, а зокрема зменшити персонал, не послаблюючи їхньої ефективности та оперативности. Це в першій мірі стосується секретаріяту оборони і Пентаґону, де під сучасну пору затруднено чимале число не тільки військових, але також і цивільних. Е. Ричардсон досі був секретарем здоров'я, освіти та суспільної допомоги, а К. Вайнберґер директором Бюджетового бюра. Р. Аш був головою комітету, який опрацював проєкт змін в адміністраційній структурі.

Американські редактори вимагають закону про охорону джерел інформації

Олбані. — Дирекція Американської асоціяції редакторів газет прийняла резолюцію, в якій домагається від Конґресу схвалення закону, на основі якого журналісти були б управнені не розкривати джерел своїх пресових інформацій. Таку резолюцію Асоціяція прийняла тому, бо президент Ніксон у листі до Р. Фіхенберґа, голови Комітету свободи інформації при Асоціяції, поінформував, що він не є прихильником такого закону на федеральному поземі, а радше схиляється до того, щоб такі „охоронні закони" для журналістів прийняли окремі стейти. Заходи щодо федерального закону про охорону джерел інформації ведуться в ЗСА вже від близько 40 років, але, як досі, без ніякого конкретного успіху.

Проф. д-р Михайло Пап відбуває студійну поїздку

Клівленд (ПС.) — На офіційне запрошення Відділу Зовнішньої Культурної політики Міністерства Закордонних Справ Федеральної Німецької Республіки в Бонні, проф. д-р Михайло С. Пап, довголітній директор Інституту для совєтських і східньо-европейських студій при Джон Керролл університеті, відбуває від 20-го листопада до 9-го грудня ц. р. студійну подорож по важливіших центрах Німеччини. Проф. М. Папа запрошено, враз із деякими іншими спеціялістами з різних країн світу, для знайомлення із сучасними культурними, господарськими й соціяльними відносинами в Західній Німеччині.

Проф. д-р Михайло С. Пап

Саме у 20-ту річницю його викладової праці в американських університетах, у квітні 1972 р. Джон Керролл університет признав для проф. д-ра М. Папа „нагороду найвидатнішого професора" в доказ признання за його видатну працю, як професора-педагога, науковця, дорадника для студентів і активного діяча на громадському полі. Дістав д-р М. Пап це найвище признання на відході на однорічну відпустку з університету, щоб обняти відповідальний пост директора відділу для людських ресурсів і господарського розвитку міста Клівленду, як член кабінету посадника міста Ралфа Перка. Завершивши взяте на себе завдання переорганізувати цей відділ Міської Управи, д-р М. Пап в надходячому академічному році поверне знов на свій пост у Джон Керролл університеті.

Уродженець Карпатської України, д-р М. Пап середню освіту завершив у Братиславі й у часі другої світової війни зазнав переслідування нацистів. Високошкільні студії завершив докторатом у Гайдельберзькому університеті в 1948 р. По приїзді до Америки, в 1950 р. влаштувався в Нотр Дейм університеті, як дослідник в рямках Інституту для міжнародних взаємовідносин, а в 1952 р. був назначений там викладачем у ділянці політичних наук, де згодом був промований на доцента. В

(Закінчення на стор. 4-ій)

Змінено приміщення клівлендського 100-долярового бенкету ФКУ

Клівленд (В. Л.) — Клівлендський Відділ Фонду Катедри Українознавства повідомляє, що 100-доляровий бенкет ФКУ, в користь Гарвардського Центру Українських Студій, відбудеться в Sheraton Motor Inn, 15455 Brookpark Road (& 150th Street), Cleveland, O., 44142. а не, як подано раніше, в Стронґзвіл, Огайо.

Зміну приміщення спричинив далеко більший наплив зголошень учасників, ніж їх може вмістити попередня замовлена заля. Новозбудоване приміщення вигідніше і своєю поємністю-простором та ближчою віддалю від Клівленду. Остаточні дані про названий бенкет: субота 2-го грудня 1972, приміщення Шератон Мотор Інн, 15455 Брукпарк Ровд, Клівленд, Огайо. Одяг вечірний. Початок: 7:30 вечора.

З уваги на більше, ніж попереднє, приміщення все ще можна зголошуватися в учасники імпрези, яким кожному зараховується 100 долярів на сплату третьої української катедри в Гарварді. Студенти й емерити платять на цю імпрезу лише 10 долярів від особи — на кошти бенкету. В справах бенкету проситься дзвонити до крамниці „Базар" на ч. телефону: 845-6078.

Продовжуються наради про мир у В'єтнамі

Вашингтон. — До Вашинґтону прилетів з Парижу спеціяльний висланник південно-в'єтнамського президента Нгуєна Вана Тієу, Нгуєн Фу Дук, що його президент Ніксон мав прийняти в середу 29 чи в четвер 30 листопада ц. р. Президент Південного В'єтнаму вислав до Америки свого найбільш довіреного співробітника, який у Південному В'єтнамі формально займає подібне становище, як його в ЗСА має Генрі Кіссінджер, — щоб з'ясувати Ніксонові своє опозиційне становище супроти тексту договору про перемир'я у В'єтнамі, як його у жовтні ц.р. Генрі Кіссінджер виготовив з північно-в'єтнамськими комуністами. За газетними вістками, названий делеґат Південного В'єтнаму проситиме президента Ніксона, щоб Президент стрінувся особисто з Нгуєном Ваном Тієу, та що Ніксон ввічливо відмовиться від цього. Між ЗСА і Південним В'єтнамом настала дещо напружена ситуація коли Південний В'єтнам рішуче спротивився умовам, на яких мало настати перемир'я з підготовою політичного замирення. У найближчий понеділок відновляться у Парижі розмови Кіссінджера з представником Північного В'єтнаму Ле Дуком То. Американські коментатори далі впевняють, що ті розмови доведуть до нового порозуміння і що перемир'я у В'єтнамі настане ще до кінця цього року.

Румунія далі протиставиться Совєтському Союзові

Гельсінки. — Вступні переговори в справі европейської конференції, які тут ведуться, натрапили несподівано на труднощі з боку комуністичної Румунії, представники якої зажадали окремих гарантій для малих держав, які охороняли б їх перед тиском великих держав. Для нікого не є таємницею, що йдеться тут про СССР і т.зв. доктрину Брежнєва, на основі якої СССР має право інтервеніювати у внутрішні справи будь-якої комуністичної держави, коли політика цієї держави йде всупереч інтересам СССР. Домагання Румунії викликали занепокоєння серед комуністичних держав, які досі не домовилися, в який спосіб розв'язати цю прикру для совєтського бльоку ситуацію. Інформуючи про гельсінкську конференцію, преса сателітних держав пікреслює, що в ході переговорів заіснували „процедуральні труднощі", але ніде не вказується на спричинника цих труднощів. Становище Румунії було предметом розмов у зв'язку з відвідинами Л. Брежнєва в Угорщині, але досі ніякого повідомлення в цій справі ані Москва, ні інші комуністичні держави не подали. Засадничо, Румунії йдеться про те, щоб використати пригожу міжнародну ситуацію і забезпечити для себе вільну руку і незалежність у зовнішній політиці. На сучасному етапі Москві на европейській конференції дуже залежить і тому треба сподіватися, що совєтські чинники зроблять все можливе, щоб в якійсь формі задоволити румунські вимоги і не допустити до дальших ускладнень у совєтському бльоку.

Проф. д-р Богдан Винар відвідав УНС і „Свободу", відбув інформаційні наради

Джерзі Ситі. — Минулого понеділка, 27-го листопада, головну канцелярію Українського Народного Союзу та в-во „Свобода" відвідав відомий наш учений з молодшого покоління, президент заснованого недавно, в рямках видавництва довідкової літератури „Лайбреріз Анлімітед", Українського Академічного Видавництва проф. д-р Богдан Винар з Денверського університету та відбув з екзекутивними урядовцями УНС і редакторами „Свободи" інформаційну конференцію в справі запляннованих обидвома установами видань про історію українських поселенців в Америці та їх вклад в розвиток і розбудову цієї країни. Як свого часу інформовано, Головний Уряд Українського Народного Союзу на своїх річних нарадах в травні ц.р. схвалив окрему резолюцію, доручаючи нею Головному Екзекутивному Комітетові подбати, щоб у зв'язку з 200-річчям Американської Незалежности в 1976-му році була опублікована відповідна наукова праця про історію українських поселенців в Америці, їх теперішній стан та їх вклад в розвиток цієї країни. Подібні пляни має згадане Українське Академічне Видавництво, що його очолює проф. д-р Винар та яке вже опрацювало конкретний плян таких видань. Темою понеділкових інформаційних нарад в УНСоюзі були можливості і потреби спільних зусиль та відповідної координації праці і засобів. Обмінявшись інформаціями про ці спільні задуми та обміркувавши поодинокі аспекти праці і її поділу, проф. д-р Богдан Винар, який відвідав УНС і „Свободу" в товаристві проф. Олександра Домбровського та їх співрозмовці погодились, щоб в короткому часі зорганізувати формальну ділову конференцію заінтересованих для остаточного оформлення співпраці між УНСоюзом та Українським Академічним Видавництвом. В нарадах з проф. Б. Винаром і проф. Ол. Домбровським взяли участь заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан (головний предсідник Иосип Лисогір перебував у тому часі в урядових справах поза канцелярією УНС), головний секретар д-р Ярослав Падох, головний касир мґр Уляна Дячук та редактори Богдан Кравців, Антін Драган і Зенон Снилик.

Відділи УНС Бостонської Округи розгортають працю

Бостон. — Минулої суботи й неділі, 25 і 26 листопада 1972 р. головний секретар д-р Ярослав Падох та новий обласний організатор УНСоюзу на стейти Нової Англії д-р Михайло Снігурович, відвідали Відділи Бостонської Округи, щоб познайоми їх урядовців, а частинно й членів, з новим організатором, в область якого входить також Бостон і його округа. В неділю в гостиннім домі голови Округи й головної радної д-р Анни Чопик відбулася конференція зі секретарями та головами Відділів, на якій вони познайомилися з д-ром Снігуровичем і обговорили з ним свою систематичну співпрацю, в часі його періодичних відвидин Бостонської Округи. Після конференції секретарі Дмитро Ґалонзка і Володимир Федорів відвідували разом з д-рами Я. Падохом та М. Снігуровичем місцевих громадян, допомагаючи їм забезпечитися в УНСоюзі або підвищити суму свого забезпечення в ньому, що допомогло місцевим Відділам вико-

(Закінчення на 3-ій стор.)

Президія КУК відбула важливі наради

Вінніпеґ (КУК). — 13-го листопада ц.р. тут, у приявності 17 членів, відбулось чергове пленарне засідання Президії КУК. Відкриваючи засідання, президент д-р П. А Кондра підкреслив, що з уваги на літні вакації в останніх трьох місяцях Екзекутива Президії КУК відбула всього три засідання. В тому самому часі працювали комісії КУК: Комісія підготови бенкету передачі постів Екзекутиви КУК, Комісія Культури для підготови конференції КУК для справ розвою української культури, і Фінансова Комісія для підготови збірки Національної Вкладки. Представники Екзекутиви КУК в тому ж часі брали участь у багатьох з'їздах.

Екзекутивний директор д-р С. Яр. Кальба предложив на письмі звідомлення з праці Екзекутиви КУК за місяці серпень, вересень і жовтень 1972, враз з касовим звітом і зіставленням приходів і розходів всіх операцій КУК на день 30 вересня 1972, які, після переведення ширшої дискусії, одобрено.

На відтинку зв'язків і співпраці з урядовими чинниками переведено кореспонденцію з прем'єр-міністром П. Е. Трудо в справі покликання до життя Дорадчого Комітету при Державному Секретаріяті для справ багатокультурности Канади, а далі — в справі третього з черги засуду Юрія Шухевича в Україні з проханням про інтервенцію уряду Канади. З міністром закордонних справ М. Шарпом переведено кореспонденцію в справі звільнення урядом СССР на поворот до Канади канадських горожан українського роду Євгена Ленка і Наді Демиденко та членів їх родин.

З Державними Архівами в Оттаві 29 вересня 1972 р. підписано у Вінніпеґу формальний договір в справі відкриття Центру Української Документації в Оттаві, з Радою Державного Фільмування відбуто переписку в справі продукції першого в Канаді

(Закінчення на стор. 4-ій)

У Ню Йорку відзначать 25-річчя священства о. П. П. Пащака, протоігумена ЧСВВ

Ню Йорк. — В неділю 3 грудня ц. р. тут урочистою Богослужбою у церкві св. Юра при 7-ій вулиці і після того, о год. 1.30, прийняттям в авдиторії школи при 6-ій вулиці духовні і світські члени української громади Великого Ню Йорку відзначатимуть срібний ювілей священства Впреп. о. Патрикія Петра Пащака, протоігумена Американської Провінції Чина Святого Василія Великого. Батьки Ювілята прибули до Канади в 1912 р. і Петро, четвертий з черги їх син, народився у 1922 році. У Чині прибрав собі ім'я Патрикій. Покійний Кир Василь Ладика, ЧСВВ, висвятив Ювілята на священика 2 серпня 1947 р. у Ґрінсбі. Перші два роки його священства були виповнені душпастирською працею в Західній Канаді. Після того він працював на різних духовних постах у Ню Йорку, Чикаґо і Детройті-Гемтремку. З днем 1 серпня 1970 року Впр. о. П. Пащак перебрав з призначення від Головного Настоятеля Чину о. д-ра А. Великого з Риму уряд Протоігумена Провінції Чину СВВ в Америці і від того часу живе в Ню Йорку, в його дільниці Асторії, здобувши собі швидко загальну пошану і симпатію в широких колах українського громадянства. Народжений у Канаді — прегарно володіє українською мовою, добре знайомий з українознавчими науками та, обдарований змалку красномовним талантом, вславився своїми проповідями. — З нагоди срібного ювілею священства о. П. П. — видано 20-сторінкову двомовну багатоілюстровану книжечку.

Впреп. о. Патрикій Пащак, Протоігумен ЧСВВ

В Чикаґо відбулася Конференція Української Католицької Молоді

Чикаґо (М.Д.). — В днях від 24 до 26-го листопада відбулася тут, за благословенням Владики Ярослава Ґабра, четверта з черги Конференція Української Католицької Молоді, темою якої було: „Українська Католицька Церква — наша відповідальність". Під час конференції виголосили доповіді: о. д-р Ізидор Нагаєвський: „Українська Католицька Церква на рідних землях та у вільному світі"; о. д-р Віктор Поспішіль: „Основи помісности та патріярхату УКЦеркви" та о. Іван Кротець: „Українська молодь та її активна участь в УКЦеркві". Відбувся також панель-дискусія на тему: „Роля Церкви в громадському житті". Доповідачами були студенти Мирон Панчук і Юрко Матвіїшин. В обговоренні доповідей приймало участь багато учасників конференції. Модератором була студентка Марта Шарун. В конференції взяло участь 165 учасників з цілої епархії св. Миколая (Детройт, Дірборн, Воррен, Чикаґо та околиці, Міннеаполіс, Милвокі, Небраска та інші). На закінчення конференції схвалено резолюції, в яких молодь епархії св. Миколая вітає Папу Павла VI, Голову УКЦеркви Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого, Владику Василя Величковського, Постійний Синод та всіх Отців Архиєпископських Синодів Помісної УКЦеркви, а зокрема місцевого Владику Ярослава, українців інших Церков з їхніми проводами, всю українську молодь, а зокрема братів і сестер на Рідних Землях. Окремо молодь вітає інтелектуалістів та культурних діячів, які терплять за релігійну та національну правду в совєтських тюрмах і концтаборах. Окрема частина резолюцій присвячена актуальним проблемам УКЦеркви, в яких молодь підтримує Блаженнішого Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого та всю ієрархію в обороні історичних прав УКЦеркви. Окремою резолюцією молодь протестує проти недавно оприлюдненого листа кардинала Війо, який заперечує конституційність Архиєпископських Синодів і є черговим виявом неприхильної політики Ватикану у відношенні до УКЦеркви. У висліді конференції створено постійну організацію Українська Католицька Молодь Епархії св. Миколая, до якої звійдуть представники з кожної парафії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Переговори

Проголошений принцип закордонної політики „замість конфронтації — пертрактації" президент Ніксон задемонстрував своїми історичними подорожами до Пекіну й Москви. Але це було, як він сам тоді стверджував, тільки започаткування безпосередніх контактів з тими ворожими державами, з якими до того часу була — різними переборами — радше „конфронтація", далека від ділових переговорів про сутнє „співіснування". Загроза зудару існувала й далі існує, поки існують військово - політичні бльоки, що ведуть перегони у зброєнні. Аж саме тепер розпочались майже одночасно, 21 у Женеві і 22 листопада у Гельсінках, переговори, націлені на обмеження стратегічної зброї, та на поменшення збройних сил у Середущій Европі і скликання на такій підставі панєвропейської конференції безпеки, з участю також Америки і Канади. Західні держави здають собі добре справу з того, що Совєтам залежить на міжнародній гарантії для їх європейського „стану посідання", і тому не кваплються дати таку гарантію, поки не матимуть для себе гарантії, що не погрожує їм така совєтська навала, яка прийшла на Чехо - Словаччину 20 серпня 1968 року. Для цього треба власне, щоб із Чехо - Словаччини, Східньої Німеччини, Мадярщини й Польщі відкликано совєтські війська та щоб в самому СССР переведено редукцію збройних сил. 30 січня має розпочатись у цій справі ще окрема конференція. Але згори можна передбачити, що Москва цього не зробить і тому й ті переговори будуть вестись роками.

Поруч із тими переговорами у Женеві й Гельсінках ведуться чи не ще більшої ваги переговори у Парижі про закінчення В'єтнамської війни. Оптимістична заява Генрі Кіссінджера з 26 жовтня м. р., що „мир у руках", не здійснилася і минулотижнева нова 6-тиденна „рунда" його нарад з представником комуністичного Північного В'єтнаму у Парижі не дала ще позитивного висліду. Ті переговори відновляться 4 грудня. Вони затяжні тому, що — як заявив Кіссінджер — маємо тепер з „двома В'єтнамами", себто і вільний Південний В'єтнам зголошує вимоги, що їх трудно узгіднити з в'єтнамськими комуністами. Але годі навіть уявити, що ті переговори можуть розбитись: за всією вірогідністю до кінця року до інавгурації Ричарда Ніксона таки настане у В'єтнамі перемир'я.

У Гельсінках, Женеві й Парижі йдуть переговори з комуністами. Вони вимагають безмежної терпеливости, але й твердости. Тільки тверда постава і аргументи сили дають шанс на успіх переговорів з таким небезпечним, підступним і віроломним противником.

Червона субмарина

Майже в той самий час, коли на форумі ОН розпочали обговорювати проблему законности й ладу на морях і океанах — в глухому фйорді в Норвегії розігралася драма. Підводний човен „невідомої національности" таємно заплив у води незалежної держави, порушуючи її права, і впродовж двох тижнів перебував у фйорді, а потім врешті-решт поплив геть „у невідомому напрямку". В Осльо в парляменті деякі посли запротестували проти того, що уряд Норвегії в ім'я так зв. злагіднення відносин у Европі дозволив безкарно підводному човнові СССР маневрувати біля берегів Норвегії, перебувати пів місяця в її водах і потім отак собі — відплисти. З деяких джерел, за інформаціями пресових агенцій, подали, що совєтського підводного човна навіть ескортував норвезький фреґат і що „з урядових кіл приватно інформували, що човнові дозволили виплисти з фйорду, щоб уникнути великого інциденту, який міг би пошкодити Конференції Европейської Безпеки", яка тепер плянується в Гельсінках.

Альбанське радіо передало в ці дні також неперевірене повідомлення, що на совєтському підводному човні стався бунт залоги, який здушено і після цього човен поплив геть. До речі, такий випадок вже стався був на совєтському підводному атомовому човні в Балтійському морі, після чого у Москві судили морських офіцерів-бунтарів. Але в даному випадку можна лише припускати, що в норвезькому фйорді розігралась якась драма: міг бути бунт, могла бути аварія. Це й не так важливе, бо справді важливим є щось інше: тоталітарна, імперіялістична Москва посилає свого підводного розвідчика під береги вільного світу і то саме в час плянування Конференції Европерської Безпеки, а представник вільного світу — Норвегія в ім'я миру безкарно випускає порушника міжнародних договорів про морські води. Сталося те саме, що багато разів мало місце, коли Гітлер маневрував своїми човнами й військами, а вільний світ намагався задовольнити його апетити.

Випадок із совєтським човном мав би послужити осторогою для країн вільного світу.

І. Вовчук

ТРЯСЕ МОСКВОЮ ЛИХОМАНКА

(2)

Національна ідея, яку так поборює ханат партії, воюючи з українським націоналізмом, була, є і буде унапрямлюючою, провідною в житті української нації, подібно і в інших поневолених націй. Пройняті нею національні сили в Україні ведуть боротьбу проти відчуження людини і спільноти від нації. Змаг ведеться за повноту суверенного державного і культурного життя нації, за повноту її творчих виявів; за повноту суверенного внеску національного генія в світову культурну скарбницю людства непосередньо з Києва, Львова, Харкова, а не через Москву з дописcomposition на „украинском языке". Національна ідея не звужує і не обмежує духової творчости, не витісняє і не пригнічує її, як то робиться в царстві большевицької сатанії, спираючись на „глибокий інтернаціоналізм" вибраного народу. Вона вбирає і акумулює шляхетні загальнолюдські ідеї в духову скарбницю нації, перетоплює їх в національному кліматі і збагаченими повертає людству.

Скупі вістки про битву між двома протиставними світами в Україні доходять і до нас. По-різному ми сприймаємо їх. Люди пічкурної вдачі, відштовхуючись від української боротьби, кажуть, що УККА має найменше уваги приділяти Україні, а натомість дбати про збереження нас в американському світі. Думаємо, що дуже помиляються, ті, які так думають і хочуть зі своєї печі, хоч і з модернізованої, накинути таке думання й УККА. Там, в Україні, як говорить Є. Сверстюк, „Перед кожним стоїть різка альтернатива — бути сином свого народу або його лукавим наймитом (у когось — І. В.) і мародером". Не інакше є і тут. А бути сином свого народу, в моєму розумінні, це означає ділами, працею звідсіля допомагати тим, які в очі ворогові кажуть: „не здамося і не визнаємо твоїх сатанинських задумів". Звідсіля підтримувати битву в Україні, допомагати національному становленню.

Що перешкоджає нам? Мені здається, що найбільшою перешкодоую є недостатня політична любов до України. Маючи її на увазі, Т. Шевченко благав: „братолюбіє пошли і єдиномисліє подай", — національне єдиномислі є до ворогів нашої державної волі. Всі ми любимо Україну, але в декого та любов обмежується фізичною любов'ю, в ліпшому випадку етичною, а політичної любови часто бракує. Провінційні уподобання і замилування, а то й туриця, партійна заїлість і конфесійна нетерпимість, а вони ще мають місце в нашому суспільно-політичному житті, не товаришать і не живуть у згоді з політичною любов'ю. І замість братолюбія часто витворюють непотрібну ворожість, а то й ненависть. А на ненависті, говорить В. Мороз, ніхто ніколи нічого не збудує. Московський соціялізм большевики, як знаємо добре, будують на ненависті. Наслідки тієї будови відомі: ні хліба, ні картоплі.

Наш Конгрес зібрався в передріччя Голодової Облоги України, в 40-ву річницю, коли московська деспотія, підготовляючи сатанинську розправу з українською нацією, почала плянувати знищення України голодом. Закон з 7 серпня 1932 року під невинною назвою „про охорону майна" став підставою в організації голоду 1933 року, за формулою московського „гуманіста" М. Горкого „коли ворог не здається, його нищать". На мою думку, XI Конґрес, розважаючи над майбутньою діяльністю, шукаючи способів усправнення органів УККА, має поважно застановитись і над тим, як сказати світові про те, як у московсько - большевицькій війні проти української нації большевики нищили тіло нації в голодовій облозі, духа її, винищуючи національно - творчу інтеліґенцію і душу нації, ліквідуючи обидві наші церкви: УАПЦ і УКЦ. А все для того, щоб утримати неподільним відновлений 30 грудня 1922 року імперський комплекс.

В цьому році сільське господарство, а з ним і вся економіка дрейфуючої під ударами націоналізмів імперії знов опинились у дуже скрутному стані. Замість передбачених за пляном 195 мільйонів тонн, потрібних для задоволення потреб промисловости і населення, імперія за обчисленням західніх фахівців не збере й 150 мільйонів тонн (на мою думку, зібрано буде не більше як 130-140 мільйонів тонн збіжжя). В імперському царстві, а перш за все в Україні, де 40% озимих пересіяно переважно кукурудзою, можна сподіватись продовольчих труднощів. Хоч „капіталістичні акули", зокрема американські, ганяючись за зисками, виручатимуть тупоумних будівельників голодного соціялізму, цьогорічні господарські труднощі матимуть свій вплив на посилення національного становлення в Україні і протирежимової опозиції в Росії.

Справа не в поганих кліматичних умовах, на які так покликаються догматики з Кремлю, шукаючи порятунку в „капіталістичних акул", а в трухлявості приреченої системи московського колективізму. Нашим завданням є збагнути те, що діється там не за показухами для подорожників, а так, щоб вичути, за висловом Г. Сковороди „невидиму натуру", отой невидимий в підімперській дійсності світ напруги. А той світ, як слушно твердив Г. Сковорода, 250-річницю від дня народження якого ми мовчки відзначаємо, буває в житті вагоміший і важливіший, як „видима натура".

В другому числі московського журналу „Дружба Народов" за 1971 р. надруковано кіноісторію Івана Драча „Іду до тебе". В оригінальному своєю літературною композицією творі автор наводить епізод з життя Л. Українки. Поетеса, звертаючись до хворого Сергія, каже: „Я вам леґенду розповім замість казки. Казки розповідають дітям, а леґенди лицарям". Сидів у темниці в'язень - велетень. Сидів довго. І здавалось йому, що він уже осліп, але то була сліпою ніч, що оповила його. Здавалось йому, що він дуже постарівся, але то постарілась в'язниця, в яку кинуто його і закуто. Здавалось йому, що кайдани на ньому ще міцні, а справді залізо на них давно вже переїла іржа. Та тільки в'язень не вірить собі і не пробує сил своїх. Потрібний хтось із-за Чорномор'я, щоб сказав: „Встань!" Від того оклику здригнеться в'язень-велетень і, розірвавши поржавілі кайдани, звільненими руками виб'є двері перестарілої в'язниці і піде назустріч сонцеві.

Леґенда цікава. Подумаймо над нею. Закінчуючи коротке і дещо кострубате слово, прошу учасників XI Конґресу УККА в думках заглиблюватись у битву, що відбувається на українських землях. А заглиблення допоможе збагнути невидимий світ. Це допоможе нам знайти в собі силу, щоб сказати повним голосом, на ввесь світ, звідсіля, що національного становлення чи відродження українського не зупинять і не скерують в московське море великодержавства кремлівські держиморди. Вони це, мабуть, вичувають. Тому й трясе країною лихоманка ювілейного єдинодержавства.

Василь Маркусь

ВАТИКАНСЬКА „СХІДНЯ ПОЛІТИКА" І СПРАВА УКЦ

(2)

Дійсні причини цього ставлення

Послідовне заперечування прав Української Католицької Церкви збоку Ватикану останніми роками не випливає з того, що українці - католики не мають права на помісність чи що Верховний Архиєпископ і Владики діють нелеґально. Дійсні причини полягають у церковній політиці. Ватикан зацікавлений за всяку ціну дійти до якогось зговорення з Москвою й іншими комуністичними урядами, як також бажає нав'язати екуменічні зв'язки з режимною Російською Православною Церквою. За це готов платити високу ціну, морально нічим не виправдану, а саме відсування на задній плян існування і розвитку та повного ієрархічного оформлення Української Католицької Церкви. Практично це означає: визнання доконаного факту ліквідації нашої Церкви на землях України, затушовування її толерованої екзистенції в Чехо - Словаччині та в Польщі, недопущення до оформлення Синоду та ієрархічної єдности усіх розсіяних у світі одиниць, заперечення прав її Первоієрарха, натиск на її інтеґрацію в існуючі римо - католицькі Церкви окремих держав. Звідсіль заперечування помісности чи автономії та сумнозвісна концепція кард. Фюрстенберґа пристосування до римо - католицької більшости. Звідсіль і теза, що Українська Католицька Церква не має „посередньої влади" між єпископами і Папою. (Це, мабуть, не стосується тих римо - католицьких архиєпископів, яких суфраґанами є деякі українські єпископи).

Це, назвім відкрито, є новим пляном екуменічного Ватикану „на знищення Руси".

Останні факти ватиканської східньої політики

Становище кард. Війо було дуже спритно синхронізоване з іншими потягненнями ватиканської дипломатії. Лист був висланий і його розголошено (чого, мабуть, сподівалися, а може й щиро бажали у Ватикані) напередодні кількох важливих ініціятив на відтинку взаємин з комуністичними урядами чи з місцевою римо - католицькою ієрархією. Ось кілька фактів.

1. Початком листопада прибула з Польщі до Ватикану делеґація польської ієрархії на чолі з кардиналами Вишинським і Войтилою формально, щоб подякувати Папі „за визнання польської суверенности над західніми територіями" та за утворення нормальних церковних юрисдикцій на цих колишніх німецьких землях. Фактично ідуть переговори про нормалізацію стосунків із польським урядом Едварда Ґерека. В цій справі секретар польської єпископської конференції монс. Домбровський перебуває в Римі вже довший час, і виглядає, що він є посередником у цих переговорах. Щоб полегшити атмосферу розмов і нормалізації, Ватикан усунув представника польського екзильного уряду, який був донедавна визнаваний, з будинку посольства і змусив його закінчити свою місію. Амбасадор Папе, після тридцятилітньої служби польського речника при Ватикані, знаходиться тепер в лікарні. Деякі поінформовані кола твердять, що кінцевим вислідом польсько - ватиканського зближення і „нормалізації" мала б бути візита Папи Павла УІ в Польщі, чого у Ватикані дуже бажають і про що також добре знають режимні кола. Значить, знов буде нагода на торги.

2. Майже одночасно висвячено для Риґи єпископа у Ватикані в особі о. Валеріяна Зонтаґса. Обряд висвячення виконав сам архиєп. Касаролі, ватиканський дипломат, відповідальний за східні справи, у присутності литовського єпископа з Кавнасу. Місцеві литовські чи латиські чинники були виключені з церемонії свячення. Іменування єпископа для Риґи було концесією Москви для Ватикану, за яку вже заплачено або ще прийдеться платити рати і проценти.

3. У половині листопада в Римі перебувала урядова делеґація чехо - словацького комуністичного режиму і переговорювала з Ватиканом у справі нормалізації, головно обсадження ватиканських єпископських катедр. Як відомо, лише одна з тридцятьох єпархій в Чехо - Словаччині має свого правлячого єпископа (ординарія); в інших єпископи є лише адміністраторами або ж адміністрація єпархії перебуває в руках неєпископів (напр., у Пряшеві). Ватиканське пресове бюро повідомило, що переговори були успішними, але не закінчилися, і в грудні відбудуться дальші розмови. Не виключено, що Прага погодиться на нові єпископські свячення і „нормалізацію", хоч при цьому нічого не зміниться у теперішній настанові уряду — затиску на релігійне життя.

4. Прокомуністична газета, яка дуже обстоює цю нову політику Ватикану зближення з комуністичним Сходом, „Паєзе - Сера" (5 листопада 1972 р.), коментуючи дезавування Верховного Архиєпископа Кир Йосифа (становище кард. Війо), згадує ще й перспективи на покращання прямих відносин між Ватиканом і Москвою. Поінформований кореспондент пише, що плянується обмін представниками між Ватиканом і Москвою. Правдоподібно, це буде представник при Московському Патріярхаті, але він буде речником ватиканських інтересів також перед урядом. Вже згадується в поінформованих колах навіть прізвище одного італійського єзуїта, вихованця „Руссікум", що мав би бути сприйнятним для Москви як представник Апостольської Столиці. Звичайно, „обмін представниками" є дуже приманливою перспективою для архиєп. Кассаролі та речників нової східньої політики.

Чому зближення і за яку ціну?

Звичайно, нас цікавлять причини цієї політики Москви, яка так чи інакше надає тон чи визначає і політику своїх сателітів. Щождо цілей чи мотивів Ватикану, то вони ясні — дістати полегші і можливості кращого існування для Церкви в комуністичних країнах. Натомість за комуністичними ініціятивами і „відлигою" є складніші мотиви. Одночасно з просуванням ідеї Европейської конференції безпеки та повного визнання Заходом статусу кво на Сході Европи, а радше в інтересі цього, комуністичні режими бажають невтралізувати таку духову силу, якою міг би бути Ватикан і Католицька Церква. Деякими частковими концесіями і демонстративними виявами „доброї волі" бажається здобути прихильність західніх країн, публічної опінії і самої ж Католицької Церкви. Для цього є довгий список можливих концесій, що їх координовано комуністичні уряди можуть пропаґу-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО ПОМИЛКИ В РЕПОРТАЖІ

У репортажі п. Леоніда Полтави „Українське Боффало" („Свобода", чч. 210-212) є деякі невірні й недокладні інформації про життя - буття нашої громади, спричинені, мабуть, тим, що автор репортажу не мав змоги за час короткого перебування в місті зібрати докладніші відомості, або дістав невірні інформації, які треба уточнити, щоб читачі „Свободи" не нарікали на редакцію.

Даремно прислухався б приїжджий до Боффало, навіть у час повної нічної тиші, — сподіваючись почути гуркіт Ніяґарського водоспаду, бо аж такий гучний він не є, і, щоб його почути, треба таки поїхати в місто Ніяґара - Фолс.

Не їздять тепер наші громадяни до сусідньої Канади по „польську" ковбасу, як це було колись, бо вже декілька років як маємо в Боффало своїх добрих фахівців, що виробляють „нашу — українську" ковбасу і свої вироби доставляють навіть до сусідніх місцевостей.

Даремно пробував би мандрівник послухати радіопередачі пп. Юрія й Ірини Лаврівських чи відвідати їхню крамницю з українськими мистецькими виробами. Одне й друге вони зліквідували ще на початку 1960-их років. Невірна також інформація, що п. Василь Шарван очолює Відділ УККА від 1970 року, бо в тому році головою Відділу був д-р М. Сайкевич, в 1971 Роман Конотопський, а щойно в цьому, 1972 р. вибрано головою В. Шарвана.

Курси українознавства при школі св. Миколая не існують, а є дванадцятирічна школа українознавства, що підлягає централі Шкільної Ради УККА, і ця школа користується лише приміщенням цілоденної парафіяльної школи св. Миколая.

Немає в Боффало й 7 церков, а є лише 4 — св. Миколая при вул. Онейда, св. Івана Хрестителя на Блек-Раку, св. Духа в Лякавані та православна св. Тройці при Комо бульварі; є ще шкільна каплиця в парафіяльній школі св. Миколая при вул. Фільморе.

Крім названих у репортажі громадських домів, є ще Український Національний Дім при вул. Віллія 840, де міститься домівка Пласту, відбуваються доповіді й літературні вечори, сходини товариств і організацій та приміщується українська книгарня пані М. Ганицької.

Українська православна громада має свій центр при Комо бульварі, де є церква, заля для забав, де відбуваються також виставки образотворчих мистців, а в теплій порі року на великій площі пікніки та інші подібні імпрези.

Такі доповнення до названого репортажу вважаю за доцільні, вони потрібні також для тих, що цікавляться життям наших громад, і тих, що відвідують наше місто.

Боффало О. З.

СПОДІВАЄТЬСЯ НОВИХ РЕПОРТАЖІВ

Тількищо прочитав репортаж „Українське Боффало", який мені дуже сподобався. Цікаво було читати про знайоме місто і знайомих людей.

Дійсно, дуже гарно описане українське громадське життя.

Сподіваюся нових цікавих репортажів.

Євген Готман

Віскансин

Софія Лучаковська

МАРОККО Й ФОЛКЛЬОРНИЙ ФЕСТИВАЛЬ У МАРАКЕШІ

(5)

На звук мотора нашого авта бербери переривали їду і вітали нас піднесенням руки. Тут і там коло дороги стояли жінки, закутані у свої „гаїкс". З-поза заслони дивилися на нас подовгасті очі, підчорнені фарбою. Її накладається кругом очей з помічччю тонкого патичка, умоченого в воді або прямо таки послиненого.

І жінки і чоловіки високі і стрункі, горді і холодні.

Діти вибігали навпроти авта і простягали руки, в яких тримали куски мінералів з гір, півшляхетних каменів, головно аметистів. Чим вище ми їхали в гори, тим ставало холодніше. Врешті треба було накинути на плечі светер. Вгорі біліли засніжені верхи і плахти снігу появлялися біля дороги.

Переїхавши кільадесят миль серед скель Середущого Атласу, ми минули місцевість Міделт. Від неї можна скрутити вбік і доїхати до високорівні, яка майже все окутана хмарами. Висота її 7,00 стіп понад поземом моря.

Опісля ми в'їхали до типового берберійського села, збудованого амфітеатрально на схилі гори. Тут є вже малий базар, де можна купити гарні вироби, головно різьблені в дереві і солом'яні, плетені торби, широкі капелюхи, прикрашені різнокольоровою волічкою, капці і чудові килими.

Далі дорога почала сходити в долину і ми в'їхали у величезні, старі, кедрові ліси. Милями попри дорогу тягнувся ліс височезних кедрових дерев, які зеленіли як одно велике зелене море, чудово пахли і таємничо шуміли над нашими головами.

Місто Іфрам в останніх 30-ох роках стало популярним літнім ресортом. Повно в ньому віль і готелів, королівська родина має тут свою літню палатку. Взимі це рай для лещатарів.

Сонце вже зайшло, як ми доїхали до міста Фез і заїхали до готелю, позначеного в провіднику 4-ма зірками. Готель стоїть на краю міста, на горі. Ми дістали кімнату з видом на місто. Ще того самого вечора поїхали його оглядати.

Фез — це колишня столиця країни. Десь коло 800-го р. володар Ідріс II, шукаючи місця на свою столицю, натрапив на ріку Оуед Фез, яка творила в одному місці багато розгалужень. І завдяки цій обставині Ідріс II вирішив тут збудувати свою столицю. Стара частина міста пам'ятає ще часи свого засновника. В цій частині видніє мошея, збудована в 862 р. Вхід до неї невірним заборонений, але переходячи можна дещо бачити через її 14 дверей. Головно гідний подиву величезний свічник з XIII ст. Наву мошеї підпирає 270 колюмн, і вона може змістити 20 000 вірних.

Жидівська частина міста стоїть окремо за мурами і лише одною брамою лучиться з Новим Фезом. З часом всі ці частини сполучилися мостами і створили як на ті часи велике місто, яке могло похвалитися своїми 785 мошеями, 80 фонтанами і 10.-000 крамниць. Хоч пізніше столицею став Мекнес, він ніколи не перевищив Фез у значенні і могутності. Фез надавав тон цілому ісламському світові під оглядом релігійним, інтелектуальним і артистичним більше як тисячу років. Музику і літературу творили композитори і письменники міста Фез.

Нині Фез це великий музей давньої величности. Найкращі мошеї і високі школи можна бачити в старій частині. При одній з мошей міститься також університет ісламської науки з IX ст. В частині андалузькій прегарний водограй з XIV ст.

В санктюаріюмі Мулай Ідрісс похований засновник міста Ідріс II. Дерев'яні сволоки уміщені так низько, що паломники, які хочуть відвідати це священне місце, мусять схилившись наближатися до гробниці. Вони цілують мармурову стіну, прикрашену емалією. Туристи тут небажані, але якщо хто відважиться сюди зайти, не повинен довго задержуватись і — борони, Боже — фотографувати.

Одною з головних признак міста є площа з водограєм Нейджаріне, вкрита керамічною мозаїкою. Замок Дар Батга нині є музеєм, де можна побачити найкращі вироби які має Марокко. Посередині сад в старомавританськім стилі зі стежками виложеними кольоровою емалією.

До крутих вуличок Медіни не рекомендується входити без провідника, навіть маючи в руках мапу і компас.

Ми присвятили оглядинам міста Фез вечір того дня, коли приїхали, і кілька годин наступного ранку. Це абсолютно замало, і ми не можемо віджалувати, що не лишились там довше.

З міста Фез ми поїхали до Мекнесу. Дорога між цими двома містами виглядає як великий сад і виноградник. Хоча коран забороняє вірним пити вино, яке вони витискають з грозен свого винограду, тому, що терен є ідеальний для вирощування винної лози — марокканці зробили вино одним із своїх головних продуктів на експорт.

Мекнес уперше появився на мапі в XI ст., але щойно в XVII ст. з малого, непомітного містечка став містом з 1001-ої ночі. Знайшовся великий будівничий, який зумів прикрасити місто пишними замками і садами, отočив місто мурами, побудував вежі і в'їздові брами, найкращі в цілому королівстві і великі стайні для королівської кавалерії. Всі брами в клясичній формі підкови. Архітектом цього великого діла був в'язень - християнин.

Варто побачити Велику Мошею, два королівські університети Філаду з XVII ст. і Бов Іванію з XIV ст. цікавий архітектурою й декораціями королівський замок, в якому тепер міститься Військова Академія, і стайні для 12.000 коней.

Модерний Мекнес відділений від старого міста глибоким яром, а ріка, що ним пливе, творить озеро.

Місто Мекнес — це третя ера могутности країни, яка нині називається Марокко. Як високо світ тоді цінив цю країну та її володаря Мулай-Ізмаїла, свідчить факт ,який подає тодішній хронікар. Людвик XIV прийняв у себе на авдієнції висланця султана Мулая-Ізмаїла, і він вручив французькому королеві листа. Король поцілував цього листа тричі, скинув капелюха і щойно тоді почав листа читати.

На оглядини міста ми мали всього кілька годин, тож майже не висідаючи з авта, з пляном міста в руках, переїхали його вздовж і впоперек і оглянули те, що нас цікавило.

Ми оглянули дотепер чотири великі міста: Касаблянку, Маракеш, Фез і Мекнес. У всіх цих містах в старих частинах вулички вузькі, круті, оточені високим муром, який закриває перед очима прохожого приватне життя мешканців дому. Лише припадково можна глянути, що за цим муром, гладким, без прикрас, часто довго невідновлюваним, криється краса і чар Орієнту, водограї і сади. Мусульманство на відміну від християнства не прив'язувало більшої ваги духові, як тілові. Обидва чинники рівнорядні. Аллах об'являє себе в усьому оточенні, тому треба також матеріяльний світ уліпшувати і прикрашати, щоб зробити його гідним Бога.

Архітектура виявляє елеґантність, дивне вичуття пропорції, а при тому розмах. Орнаменти лише геометричні, рослинні й абстрактні, знані під назвою арабески.

(Далі буде)

НАГЛА І НЕВІДКЛАДНА СПРАВА — УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ! НА ВСТАНОВЛЕННЯ ТРЬОХ КАТЕДР ПОТРІБНО $1,800,000.00; ДОСІ ВПЛИНУЛО — $1,436,957.00; ДО КІНЦЯ ЦЬОГО РОКУ ЩЕ ТРЕБА ЗІБРАТИ $363,043.00

Виставка Василя Панчака

В. Панчак — Жнива (олія)

Ню Йорк. — 3 грудня ц.р. буде тут відкрита в домівці Об'єднання Мистців Українців в Америці при 2-ій Евеню чергова індивідуальна виставка образів Василя Панчака, одного з найперших піонерів українського образотворчого мистецтва в Америці. Мистець має за собою індивідуальні виставки в різних американських ґалеріях Ню Йорку і Філядельфії, а будучи активним учасником ОМУА від часу його заснування — влаштував теж вже три індивідуальні виставки під фірмою тієї організації. Ця нова його виставка буде охоплювати коло 50 образів — олій, олійних пастель і акварель, пейзажі, квіти, композиції, все втримане у прикметному для мистця теплому кольориті й погідно-романтичному настрої. Відкриття виставки 3 грудня о 1 год. попол., триватиме до 17 грудня включно.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

УКРАЇНСЬКИЙ БАЗАР В ЮНІОНДЕЙЛІ

Юніондейл, Лонґ Айлленд. — Сестрицтво під керівництвом Гані Пищимухи при українській православній церкві св. Михайла в Юніондейлі влаштовує передсвятковий Базар в церковній залі при 237 Мейпл евню, 2 і 3 грудня, від 1 до 8 г. вечора. Можна буде придбати: кутю, голубці та ін. українські страви, кераміку, вишивки, українські мистецькі вироби для прикладного вжитку, різні оздоби тощо.

К. ШОНК-РУСИЧ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Індивідуальна виставка емалій Константина Шонка-Русича відкриється у Філядельфії, в ґалерії Христини Чорпіти при 6330 Північ 12-та вул., в суботу 2-го грудня о 5-ій год., триватиме до 16 грудня. Відчинена в будні дні від 7 до 9 вечора, в суботи й неділі від 1-ї по полудні до 9-ї вечора. Мистець здобув другу нагороду на цьогорічній загальній виставці в Ґрінвіч Вілледжі в Ню Йорку.

ОТЕЦЬ Д-Р І. НАГАЄВСЬКИЙ ДОПОВІДАТИМЕ В КЛІВЛЕНДІ

Клівленд, Огайо. — Заходами Окружного Ділового Комітету Святкувань Помісности Української Католицької Церкви й 80-тих Роковин народження Її Голови, Верховного Архиєпископа Блаженнішого Кир Йосифа Сліпого, відбудеться в Клівленді в неділю, 3-го грудня ц. р., в 5-ій годині по полудні, в залі Школи св. Йосафата при 5720 Сдейт Ровд у Пармі доповідь о. д-ра Ісидора Нагаєвського з Феніксвіл, Пенсильванії на тему: „Чого вимагає від нас Боже Провидіння в сучасну пору?", (про взаємну любов і служіння Христові священиків і мирян). Прелеґент — знаний український католицький священик-учений, автор наукових праць з історії Церкви й народу нашого. Доповідь о. д-ра Нагаєвського є черговою в циклю доповідей, присвячених проблемам Помісної УКЦеркви, що відбуваються на терені Клівленду. Діловий Комітет Святкувань очолює д-р Тарас Антонович.

16 ВИСТАВКА ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТИ

Ню Йорк. — 16-та Виставка жіночої творчости, влаштована 64-им Відділом Союзу Українок Америки в Ню Йорку, продовжена до неділі 3-го грудня включно. Виставка відбувається в ґалерії Літературно-Мистецького Клюбу при 149 Друга евню. Відчинена в п'ятницю, суботу й неділю від 12 год. до 7-ї вечора.

ВИСТАВКА В ЕМПАЙЄР БАНКУ

Ню Йорк. — Під час робочих днів у банку Емпайєр Сейвінґ при 830 Третя евню на розі 51-ої вул., в годинах банкової праці буде відкрита виставка образів Тараса Шумиловича. Виставлено 35 образів, з них деякі на Різдвяну тематику, а також 6 абстрактів.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Дозвольте мені через „Свободу" висловити глибоку подяку всім культурним, мистецьким, літературним, науковим та суспільно-політичним організаціям і установам, всім колеґам і друзям з Об'єднання Українських Письменників „Слово" та міжнародного П.Е.Н.-Клюбу, всім прихильникам і читачам моїм, що особисто чи колективно, листовно чи телефонічно, у пресі чи урядженням окремих прийнять-вечорів, — привітали мене з 70-річчям життя й 45-річчям літературної та наукової праці.

Григорій Костюк
Ню Йорк

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. ОЖ ОЧСУ, Ірвінґтон: Поставу „Свободи" до поновного засуду Юрія Шухевича, розуміємо точно так, як написано в заяві: „Як не заговоримо ми, то заговорить каміння". Чехо-Словаччина, хоч і сателіт Москви, в нашій оцінці не причетна до засуду Юрія Шухевича, отже наше становище не відноситься до ансамблю „Дукля" з Пряшева.

ВШ. Д-р Р. О., Ню Йорк: Дякуємо за переслані матеріяли. На жаль, постійна недостача місця у „Свободі" не дає нам можливости друкувати повні тексти резолюцій навіть центральних зібрань, а не то місцевих. А втому, заторкнені в пересланих нам резолюціях справи були вже у відповідній формі з'ясовані на сторінках „Свободи" при інших подібних нагодах.

ВШ. Р. Б. П., Чикаґо: Заступник гол. предсідника УНС п. Вол. Сохан передав нам Ваш огляд „Копаного м'яча в УССР". Інформації цікаві, але „Свобода" перевантажена залеглостями і далеко не може використати всіх тих матеріялів, що їх одержує. Дякуємо, що надіслали.

ВШ. К. Л., Каліфорнія: Дякуємо за вірш. Несумніваємося, що Ви писали його „кров'ю серця", але він тим не менше до друку не надається.

ВШ. Н. Н., Ню Йорк: Етюд „Самітнє Різдво" могли б, евентуально, використати, але тільки тоді, якщо б Ви до нього славно-явно призналися.

ВШ. П. Г., Детройт: Дякуємо за надіслане. Послухали тієї другої Вашої поради і, прочитавши, відклали „для майбутніх поколінь".

ВИЯСНЕННЯ

Рада Українських Організацій за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви до свого повідомлення, видрукуваного у „Свободі" ч. 216 з середи 22-го листопа 1972 р. вияснює, що Рада має своє конто (ч. 5832) в Кредитовій Кооперативі „Самопоміч" в Ню Йорку (Self-reliance Federal Credit Union — 108 Second Avenue, New York, N. Y., 10003). Під цією адресою Рада не має свого приміщення.

Відділи УНС Бостонської Округи

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нати свою річну квоту нових членів. В понеділок оба згадані представники УНСоюзу відвідали союзову громаду в місті Сейлем, де після Служби Божої відбулася в церковній залі загальна громадська нарада, в якій взяли участь усі парафіяни разом зі своїм парохом о. Романом Диким. Приявних представив секретар місцевого Відділу УНСоюзу й активний церковний і громадський діяч п. Іван Ірха, після чого оба виголосили доповіді про УНСоюз, його минуле й сучасне на порозі 80-річчя „Свободи" й УНСоюзу, про значення громадської і забезпеченевої служби УНС своїй 88,000-ій громаді та про вагу достатнього життьового забезпечення усіх членів наших родин. По полудні представники УНС відвідали недужу секретарку 238-го Відділу п-і Анну Ремик, в домі якої, в приявності д-р Анни Чопик та колишнього секретаря Відділу й головного радного Миколи Давискиби, заслуженого організатора й кількакратного конвенційного делеґата Петра Мороза і предсідника 307-го Відділу Дмитра Мельника, обговорили організаційну працю Округи, а зокрема 238-го Відділу, в якому секретарює п-і Ремик, пляную чи збільшення числа його членства. В неділю вечером головний секретар від'їхав з Бостону, а обласний організатор д-р Снігурович залишився, щоб продовжувати разом із секретарями та П. Морозом забезпечування місцевих українських громадян, які радо користають із фахових порад досвідчених союзових організаторів, зокрема під кінець року.

У БОСТОНІ, МАСС., У БУДИНКУ, призначеному на знесення, знайшли схований у забитій цвяхами шафі труп 19-річної студентки Еллен Рейх з коледжу Емерсон. Вона не мала авта й піднімала руку, щоб її підвезли з приватного помешкання до коледжу — хтось із таких „добродіїв" і убив дівчину.

ВАТИКАНСЬКА „СХІДНЯ ПОЛІТИКА" І СПРАВА УКЦ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вати. Наприклад, впорядкування ієрархії в східньоевропейських країнах, а навіть у балтійських республіках, більша свобода для релігійної преси, збільшення кількости місць у семінаріях, а може й відкриття нових.

У комуністичному каталозі, укладеному за певним пріоритетом, тобто від легших до важчих концесій, є також вимоги збоку Москви. Одністю з перших, в релігійному аспекті, є визнання акту ліквідації Української Католицької Церкви, а впарі з тим підцінування її ролі і можливостей поза совєтською сферою впливу. Автоматично це означає, що Ватикан не має, навіть якщо б бажав, ніяких шансів підносити справу полегші для нашої Церкви раз він заангажувався у цю політику договорення. Щоб одержати деякі користі, а дещо — як ми вже бачили — Ватикан одержав, він мусить робити з свого боку поважні концесії. Їх уже зроблено, а видимим знаком цього є невизнання Ватиканом нашого Синоду чи найновіше — „пацифікація" Верховного Архиєпископа, яка однозначна із позбавленням його влади. В дійсності усе ставлення Ватикану в ряді актів супроти УКЦеркви за останні роки є суцільною концесією для Москви, за яку Москва платить дрібними ратами чи авансами. В цьому відношенні ставлення кард. Війо є не стільки спровоковане акцією українського єпископату чи обороною „канонічности" в Церкві, як доволі вигідним і тактичним маневром, щоб довести добру волю Ватикану супроти своїх партнерів.

Першими за це „зближення" платимо ціну ми, українці - католики. У випадку полагодження польських відносин, очевидно, Ватикан погодився на польську (Вишинського і Герееківську) концепцію, що правно немає Української Католицької Церкви в Польщі. Коментатор газети „Іль Темпо" так схопив нову ситуацію у зв'язку з польською нормалізацією:

„Щоб звести до мінімуму перешкоди між ієрархією й комуністичним урядом у Варшаві, Ватикан позбавив становища голови Української Католицької Церкви візантійського кард. Сліпого, що є також Львівським Верховним Архиєпископом. На польській території цієї митрополії живе 300,000 українців, над якими кард. Сліпий міг би домагатися прямої юрисдикції, що могло б викликати розходження між ієрархією і урядом Польщі. Для нещасних українців, якщо не бажають визнавати свою віру в Польщі, не залишається іншого, як прийняти включення їх до польської Церкви, отже втратити таким чином свою окремішність" (10 листопада 1972 р.).

Те саме зауважує коментатор „Іль Темпо" і в стосунку до становища грекокатоликів у Чехо - Словаччині. Їх так само треба усунути з-під впливів Української Католицької Церкви, щоб не дразнити Москви. На це, очевидно, у Ватикані погодилися давно, насамперед усунувши від спархіяльного правління українця, Владику Василя Гопка.

Як нам не прикро, але мусимо рахуватися з такими фінальними концесіями збоку Ватикану в некористь нашої Церкви: промовчання справи відновлення перемиського єпископства, що означатиме фактичну ліквідацію цієї єпархії; іменування до Пряшева єпископа словака. У відношенні до Церкви в межах УССР Ватикан мовчанкою приймає статус кво, а тим самим і насильні акти ліквідації унії з 1946 і 1949 рр.

На окремий і ширший розгляд заслуговує справа, яка мала б бути реакцією української сторони, насамперед ієрархії Української Католицької Церкви.

У НОВІЙ ЗЕЛЯНДІЇ ВИГРАЛА ВИБОРИ Партія праці і її лідер 49-річний Норман Ерік Кірк стане новим прем'єром. Кірк — високий понад 6 стіп, важить 250 фунтів, син столяра, сам колишній фізичний робітник, має п'ятеро дітей. Він „помірковний соціяліст", привітної вдачі. Закордонна політика Нової Зеляндії не зміниться.

Президія КУК відбула важливі наради

(Закінчення зі стор. 1-ої)

фільму з української тематикою та адопції 10 фільмів їх продукції на українську мову, а в Державному Секретаріяті в Оттаві предложено зревідований проєкт КУК на переведення в 1973 році першого в Канаді конкурсу для всіх українських хорів і танцювальних груп. Крім того, д-р П. А. Кондра брав участь у першому засіданні Дорадчого Комітету Манітоби в справах багатокультурности, до складу якого від українців увійшли д-р Кондра і І. Гаврилюк.

На внутрішньому українському відтинку підкреслено успішне переведення Бенкету Передачі Постів Екзекутиви КУК 23 вересня 1972 р. у Вінніпегу вразз з урочистою інсталяцією д-ра П. А. Кондри як президента КУК і проголошення о. д-ра В. Кушніра почесним президентом КУК.

Крім того, у звітовому періоді переведено підготову Конференції КУК для справ розвою української культури, яка відбудеться у Вінніпегу в половині грудня 1972, а також підготову організації Провінційних Рад КУК в Саскачевані, Онтаріо і Альберті, запляновано відбути Річну Конференцію КУК в днях 10 і 11 лютого 1973 р. у Саскатуні і в справах шкільництва забезпечено від Шевченківської Фундації дотацію 3,000 дол. на працю і поїздки організаторів українського шкільництва в Канаді.

У справі арештування Ю. Шухевича Централя КУК видала звернення до українських організацій в Канаді та всіх канадців доброї волі, закликаючи їх натаврувати прилюдно всіми доступними засобами переслідування українців на рідній землі під совєтським режимом.

Президія КУК одобрила кампанію збірки Національної Вкладки, яку переводиться у тісній співпраці з Відділами КУК на терені цілої Канади в місяцях листопаді, грудні і січні 1972-73, поручаючи Екзекутиві КУК звернутися в тій справі до всіх Складових Організацій Комітету Українців Канади за активною підтримкою цієї збіркової акції.

На відтинку СКВУ, підготовано нараду членів Секретаріяту СКВУ Канади й ЗСА в справі переведення 2-ого Конгресу СКВУ, який згідно з обов'язуючими рішеннями відбудеться в Канаді в осені 1973 року.

Проф. д-р Михайло Пап відбуває студійну поїздку

(Закінчення зі стор. 1-ої)

1959 році прийняв він позицію надзвичайного професора історії та політичних наук у Джон Керролл університеті, де в 1964 р. був пронминований на звичайного професора.

Великим успіхом проф. д-ра М. Папа треба вважати зорганізування ним в рямках Джон Керролл університету спеціяльного Інституту для совєтських і східньоевропейських студій. За перших десять років, у рямках цього Інститут під керівництвом проф. д-ра М. Папа надано магістерські дипломи понад 80 кандидатам. Щороку проф. М. Пап організував наукові конференції для розгляду східньо-европейської проблематики з участю біля 60 найвидатніших знавців окремих ділянок. З-поміж українських професорів доповідали на цих конференціях м. ін. д-р Лев Добрянський, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Фізер, сл. п. проф. Роман Смаль-Стоцький і інші. Сам проф. М. Пап виголосив десятки доповідей на наукових конференціях у різних частинах Америки.

На терені Клівленду професор М. Пап вже понад 10 років бере дуже активну участь у різних загально-американських організаціях і є відомим телевізійним та радіовим доповідачем на теми подій у Східній Европі. Не дивно, отже, що був він нагороджений не тільки Шевченківською Грамотою Волі на Конгресі УККА в 1966 р., але вже в 1962 р. дістав він почесне звання „Мен оф ди Ір" (у Клівленді), в 1964 р. — нагороду найкращого промовця року, в 1967 р. — нагороду найвидатнішого натуралізованого громадянина і т. п.

Проф. М. Пап є довголітнім членом Наукового Товариства ім. Шевченка й був основоположником і головою Української Американської Асоціяції Університетських Професорів (1965-67 рр.). В рр. 1956-1966 був він головою Відділу Американської Асоціяції Університетських Професорів при Джон Керролл університеті. Був він також довголітнім головою Відділу УККА в Клівленді. Ще від 1961 р. є він програмовим референтом Клівлендської Ради Свободи, від 1964 р. членом Ради Директорів Руху Американських Національних Клівленду, а від 1971 р. головою Міжуніверситетської Наукової Ради Етнічних Студій Великого Клівленду і т. п.

Проф. М. Пап є автором ряду наукових праць. Годиться згадати, що ще в 1952 р. опублікував він в журналі „Рев'ю оф Політикс" розвідку п.н. „Совєтські труднощі в Україні", а ще того року другу статтю про „Національностеву проблему в СССР" в тому ж науковому журналі. Як на ті часи, це був великий осяг, бо до того часу мало що було публіковано в університетських виданнях Америки про Україну. Від того часу опублікував М. Пап біля трьох десятків наукових розвідок в різних американських збірниках і журналах, а в тому й у „Вайтал Спічез ов ди Дей" (в 1963 і 1965 рр.) з проблематиками Східньої Европи й комунізму.

Проф. д-р М. Пап з родиною є активним членом українського народного Союзу.

П. Стерчо

СПОРТ

ВИСОКА ПЕРЕМОГА ЛЕВІВ

Леви — Атлетікс 7:1 (2:0). Юньйори: Леви — Орли 1:1.

Неділя 19 листопада була успішною для двох футбольних дружин УАСТ „Леви" тому, що наша дружина юнаків здобула одну точку від юнаків польських Орлів, зремісувавши змагання 1:1 зі стрілу Гонзалеса.

Перша футбольна дружина УАСТ „Леви" розгромила еквадорську дружину Атлетікс з рахунком 7:1 в шестих змаганнях осіннього сезону, які відбулися на стадіоні Ганзон парку при доволі зимній погоді.

П'ята перемога дружини УАСТ „Леви" в осінньому сезоні й чотирнадцята в 1972 році далі залишила нашу дружину на першому місці Вищої Дивізії групи „Червоні" Національної Футбольної Ліги Чикаго. Левам ще далі загрожує грецька дружина Олімпікс, з нею Леви ще мають стрінутися в останніх змаганнях осіннього сезону в неділю 3 грудня.

Теперішній рекорд першої дружини Левів є такий 14 змагань: 11 перемог, один реміс і дві поразки; відношення точок 23 : 5, а воріт 55 : 16. Ворота в останніх змаганнях стрілили Євген Андрущишин 5, Рой з карного копу з одинадцятки і Ричард Грін.

Відношення наріжняків 7:3 в користь Левів. Суддювали: Дінгеш і д-р М'ят Самарджик.

Склад Левів: Вадим і Євген Мишалови, Крат, Круг, Іваник, Шліптер, Грін, Яворський, Андрущишин, Рой, Кіпка, Лецюк і Еліяшевський.

Фінансова допомога для УАСТ „Леви"

Українсько - Американське Спортове Т-во „Леви" гідно репрезентує спорт у вільному світі вже двадцять третій рік (1949-1972) і за цей час осягнули наші спортові дружини (футбол, відбиванка, шахи, теніс, пінг-понг, лещатарі) багато успіхів. Це все вимагає багато праці й грошей. Назустріч нашій українській молоді, для розвитку спорту в ЗСА, йдуть деякі українські товариства, які дуже часто помагають УАСТ „Левам" фінансово. Найбільше допомагають — УНСоюз, Українська Кооператива Щаднича Каса „Самопоміч" і Українська Щаднича Спілка „Певність".

В осінньому сезоні фінансово допомогли УАСТ „Левам" Централя УНСоюзу в сумі $ 200.00, Окружний Відділ УНСоюзу — Чикаго — $ 100.00, Українська Кооператива Щаднича Каса „Самопоміч" $ 100.00, Українська Щаднича Спілка „Певність" $ 100.00.

Управа УАСТ „Леви" складає щиру подяку всім цим установам, які клич „Лицем до молоді" примінюють в практиці, щоб в цей спосіб затримати нашу молодь при наших українських товариствах.

Петро Головатий

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

СУБОТА, 2-го ГРУДНЯ 1972 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Т-ва Дністер 361 Відд. о год. 7-ій веч. у власній домівці при 119 Ave. A. На порядку: звіти фінансовий і організаційний та біжучі справи. Проситься чл. прибути та вирівняти вкладки. — П. Кучма, предс., В. Баргура, секр.

НЕДІЛЯ, 3-го ГРУДНЯ 1972 р.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. Місячні збори Т-ва Укр. Січ. 39-ий Відд. о год. 3-ій по пол. у відділовому бюрі УНДому. Збирання чл. вкладок: субота, від 7-10 веч.; неділя, від 12-3 по пол. На порядку звіт делегата на XI Конгрес УККА. Проситься членство прибути. — Управа.

НЕДІЛЯ, 10-го ГРУДНЯ 1972 р.

ГАМТРАМК, Міш. Річні збори Т-ва М. Шашкевича 94 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Дем. Клюбі, 2376 Гриніч вул. На порядку: звіти Управи і Контр. Комісії та вибір нової Управи. Проситься чл. прибути. — М. Бориськевич, рек. секр.

ТАРЗАН, Ч. 6849. Тарзан і Улі рішають схопити злочинців живцем

Добрий жарт, Тарзане! Їхнє радіо каже їм сховати докази, знайти нас! Вбити нас! Га, га! Добрий жарт — супроти них — коли наші стріли повбивають їх!

Я можу обох їх вбити мовчки, двома стрілами. Але Момбузі хоче полонених... щоб випитати їх!

Момбузі є надто культурне, щоб так налякати бандитів, так допекти їм, щоб вони сказали все, що знають! Радше я спонукаю їх говорити... поки ми передамо їх генералові Ітсові! Я знаю, як це зробити!